

ГАЗЕТА БЕЛАРУСА У ВОЛЬНЫМ СВЕДЕНИЕ
ЦИНА — PRICE \$ 1.00

Беларус

BIELARUS — BYELORUSSIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

POST ADDRESS: BIELARUS, P. O. BOX 109, JAMAICA, N. Y. 11431.

Tel.: (212) 380-2026

Год. XXVIII, № 267

New York, July — Ліпень 1979

Vol. XXVIII, № 267

ЯНКА КУПАЛА НА 97-ЫЯ УГОДКІ 1882 — 7 ЛІПЕНЯ — 1979

Янка Купала

Ад Рэдакцыі: Из зрыхтоўванай Драм Станіславам Станкевічам кнігі „Янка Купала на 100-я ўгодкі” ніжэй зымашчаем пачатак першага ўзнагароды разьдзелу „Купала аб савым сабе”:

**
Янка Купала!

Імя гэтае для беларускага народа сязятое. Зы ім, гэтым імем, звязаныя народныя імкненіі і спадзяяніны ў змаганні за лепшую долю. Імя гэтае, як ніводнае іншае ўва ўсёй нашай гісторыі, найшчадрэй аборданое народнай любасці, глыбокай пашанай і высокім культам. Імя гэтае вывела беларускі народ у шырокі сывет і засьеветчыла перад вольнымі і паняволенімі народамі пра духовую мош і нацыянальную несмъртнасць ягоную.

Творчасць Янка Купалы — гэта юнацкая літаратура, хоць і ў мастацкіх дасягненнях ягона творчасці ейная вілізарна капітоўнасць і элахіяльная роля. Купала творчасць — гэта ў мастацкіх словах і образах сфермульваная ідэя беларускага нацыянальнага адраджэння і ліпшай праграма нацыянальна-адраджэнскага й нацыянальна-вызвольнага руху. Гэта юнацкая ды грамадзкая звяза, што чула адклікалася на актualныя падзеі і фармавала грамадскую думку. Творчасць Янка Купалы, што змагалася з цемрай, кликала ю вяла народ на духовыя ўзвышышы, гэта ю культурная звяза. Наапошку, Купала творчасць — гэта магутная маральна сіла, што ўзгадоўала ў народзе высокія духовыя якасці, будзіла ю разъвівалася ў ім свядомасць ягона людзкае гаднасці.

Гэта юнацкая гісторычна роля Купалавае пазіцію скончылася з фізічнай смерцю пасты. Гэта юнацкая роля праграмаваена ў сінія ды будзе прагняваша ю будучыні. У сваім вершы 1906 году „Першыя песні” Купала пісаў:

Съмець пляцца возьме мо' і
сядзяна, Чорнай замелькай накрыюць павекі,
Песьня жыць будзе, ў магіле на
утоне, Блага ці добра — жыць будзе
наеекі!

Ад самага пачатку сваёй творчай дзеянасці Янка Купала съведама прыняў на сябе ролю ю толькі нацыянальнага паэты, але ю ролю ідэялага правадыра беларускага народа, прадрокам ягонага адраджэння, ягоным сумленнем і са-мааданым змагаром за ягоную будучыню. Не дарма-ж ужо ў вершы „Я не паэта” Янка Купала прызнаўся:

Я не паэта, о, крый мяне Божа!
На руся я к славе гэткай німала,
Хоць песьнечку-думку і высуную
можа,

Завуся я толькі — Янка Купала.

Славу паэта разносяць па сівеце,
Вянкі ў складаюць і звоняць
пахвалай,

Я-ж ціха ў гаро, хо-ж ціхіх
прымес?

Ат! ведама зь вёскі—Янка Купала!

Кожны край мае тых, што
апяваюць,

Чым ёсьць для народа ўладак і
хвала,

А Беларусы нікога-ж ю маюць,

Няхай-жа хоць будзе Янка
Купала.

Дзеля якой мэтэ ў прыведзеных
радкох вершу паставіў сябэ Купала
у выняткове становішча („А Беларусы нікога-ж ю маюць, няхай-
ха юць будзе Янка Купала”), калі
і перад ім ды адначасна з ім у беларускай адраджэнскай літаратуре
былі юныя выдатныя паэты? Купала творчасць зрадзілася ю уз-
мужнела не на пустыні месцы, а на
падрыхтаванай глебе ягоных паля-

рэднікаў з XIX стагодзьдзя, галоўна Францышка Багушэвіча. Першы друкаваны верш Янка Купалы „Музык” у менскай расейскай газэце Северо-Западны краішчы з 15 траўня 1905 году выразна пераклікаецца з вершамі Францышка Багушэвіча, разъвівае ю далей паглыбліе Багушэвічавы ідэі. Дык некаторыя Купалавы сучаснікі, як Цётка, Карус Каганец, Ядвігін Ш. і іншыя апярэдзілі ю ў беларускай літаратуре, а найвыдатнейшыя пастаўнікі Купалы ейны прадстаўнік Якуб Колас выступіў з першымі сваімі вершамі ў газэце „Наша Доля” ў 1906 годзе значна раней за напісаныя Купалам вершы „Я не паэта”. І не зважаючы на гэтых храналагічных дадзеных, звязуеца спад Купалавага пяра на першы пагляд за лішня самаўпэўнене ўзыськоўнае съвіерджанье:

А Беларусы нікога-ж ю маюць,
Няхай-жа хоць будзе Янка
Купала.

Вытлумачэніне гэтае загадкавае супляречніці можа быць толькі адно: ужо тады, калі пісаўся гэты верш, Купала інтуіцыйна прадчуваў, што якраз яму наканавана доля стацца ю толькі пастам у дакладным значаным гэтага слова, а ю духовым правадыром беларускага народа, прадрокам ягонага адраджэння, ягоным сумленнем і са-мааданым змагаром за ягоную будучыню. Не дарма-ж ужо ў вершы „Я не паэта” Янка Купала прызнаўся:

Долю каб бачыў у родным народзе,
А буй-бы шчаслівым Янка
Купала.

Гэтае запаветнае жаданыне слу-
жыць сваёй песьні-паэзіі родна-
му народу, і толькі яму аднаму, паўтараеца ў Купалавай творчас-
ці вельмі часта. Яшчэ ў вершы „Чаго-б я хацеў”, напісаным у 1905 годзе, а надрукованым у зборніку „Жалейка”, Янка Купала казаў:

Дык-жа знайце, чаго-б я хацеў,
Аб чым думачкі толькі мае:
Каб мой люд маю песьню запей
І пазнай, аб чым песьня пле!

У вершы „Як пайду я, пайду”,
зъмешчаным у зборніку „Жалейка”,
Купала наважана ю съведама ставіў перад сабой гэтую мэту:

А пайду к свайму ў вёсачку люду,
Пачну з хаткі да хаткі хадзіць,
Жалець сэрца, душы там ня буду,
Буду пець, буду ѹграца і будзіць.

І Купала будзіў! Ён будзіў і за-
клікаў народ прачнуща ад векаво-
га сну ю выйсці ў „вагромністай
такой грамадзе”, вынесці на съвет
цалыя сваёя крываўду ѹграбаваць
„людзім звадца”, а сваё бацькаў-
шчыну Беларусь клікаў „заніць па-
чэсны пасад між народамі”.

У вершы „Адповедзь”, зъмешчаным таксама ў „Жалейцы”, Купала, як быццам прадаючы думку вершу „Я не паэта”, съвіярджае, што ягона песьня пасланая яму долю, інакш кажучы, яна — ягоны прыроджаны дар:

Буду пець не за славу, праз вас
абяцаную:

Буду пець, бо люблю сваёго краю
палины.

Буду пець, бо люблю сваё песьню
загнаную;

Буду пець, бо мне дар гэты долей
пасланы.

І наапошку ў 1919 годзе ў веда-
мым вершы „Мая навука” Купала,
падагульнішы ўсе свае думкі пра
нацыянальную ролю сваё паэзіі,
выказаныя ў цытаваных вышэй
вершах, канчатковая завяршша ўсь-
ведамленне сваёй нацыянальной
місіі, выконанай за пасядніц-
твам сваёй песьні-паэзіі:

НАПЯРЭЙМЫ СОТЫМ УГОДКАМ

ЯНКІ КУПАЛЫ

На 7 ліпеня 1982 году прыпада-
юць сотыя ўгодкі ад нараджэння
найвялікшага беларускага нацыя-
нальнага пісьніара Янкі Купалы.
На Беларусі ўгодкі гэтыя ЦК Кам-
партыі ўжо цяпер намагаеца пас-
тварыцца з дзеля сваіх мэтав, за-
правочы запразднае нацыянальнае
аблічча Купалы ды прадстаўляючы
яго як пісьніара бальшавізму.

Рэдакцыйная Калегія газэты „Беларус” яшчэ напрыканцы 1977 году на сваі паседжанні аднагалос-
на пастаўніца аздзначыць Купалавы
угодкі выданынем адмысловай
юбілейнай кнігі, у якой Янкі Купала
будзе паказаны ў праўдзівым
святыле ды будзіць здомасканыя
савецкія хвалішаваныя ягонае асо-
бы й творчасці. Напісаныне гэткае
кнігі Рэдакцёры „Беларуса” дару-
чыла д-ру Станіславу Станкевічу,
які систэматычна працуе над твор-
часцяй Купалы.

Заплянавана выдаць гэту кнігу
у першай палавіне 1981 году, —
за год да Купалавага юбілея, каб
гэтым парадкам кніга могла тра-
піць усе беларускія асяродкі ў
Вольным Сівеце ю служыць ма-
тэрніям для ладжаных у гэткіх
асядзізьдзях Купалавых съвіяц-
вальніц. Кніга мae быць выдадзеная
на высокім тэхнічным і мастацкім
уздоўні. Каб мела яна сваю вар-
тасць і для няблізарускага чытача,
у ёй будзе зъмешчане разгорнутае
разюмэ ў ангельскай мове. Праект
каляровай вокладкі для гэтай кнігі
згадзіўся зрабіць ведамыя беларускі
парыскі мастак Міхась Наўмовіч,
які сваім часам выканав ў добрых
колькіх беларускіх літаратурных
кнігаў, што выйшлі ў выдавецтве
„Бацькаўшчына” у Мюнхене.

Застаецца яшчэ адно пытаныне,
у нашых эміграцыйных абставінах
заплянавана выдаць гэту кнігу
спасыбай юбілейнай Купалавай кні-
гі.

Рэдакцыйная Калегія „Беларуса”
спадзяеца, што ахвяры на выдань-
не Купалавай кнігі ю гроши зъ
еянае продажу (кніга будзе кам-
таваць 10 даляраў) дадзіць неката-
рую выручку, якую будзе пры-
значаная на выданьне іншых па-
трабных беларускіх кнігак, як ас-
ноўны фонду кніжнага выдавецтва
газэты „Беларус”.

Гэты наш зварот-просьбу рассы-
лает індывідуальна ўсім нашым су-
роднікам, чые адрысы мае Рэдак-
цыя „Беларуса”. Да ўсіх іншых
беларусаў, адрысоў якіх у нас ня-
ма, зварачаемся за пасядніцтвам
газэты „Беларус”, друкуючы ў ёй
гэты зварот-просьбу.

З глыбокаю пашаною

За Рэдакцёра „Беларуса”:
Д-р Янка Запруднік, Віц-Старшыня

ЛІСТЫ СЭНАТАРА РОБЭРТА ДОУЛА У СПРАВЕ МІХАЛА КУКАБАКІ

просыбай звольніць М. Кукабаку ды
даць яму магчымасць выезмігра-
ваць.

Таго-ж самага дня сэнатар Доул
выслалі таксама ліст савецкаму пас-
лу ў Вашынгтоне Анатолію Дабры-
нину, дадзіўшы тэкст свайго ліс-
та да Рудэнкі. Сэн. Доул папра-
сіў Дабрыніна датамагчы аблаз-
дзіца справу Кукабакі. „Я спадзя-
яўся, — напісаў ён, — што гумані-
тарнія думкі, выказаныя прызыдэн-
там Брэжневам у часе падпісання
у Вене ўмовы аб абмежанні страт-
тэгічных зброяў, знойдзіц сваё ад-
люстраванье пры разглядзе спра-
вы Міхала Кукабакі”.

У вабодных лістах сэнатар Боб
Доул выказаў спадзіванье на пісь-
мовы адказ на свае лісты. Адказу
тымчасам няма.

Я. З.

МІХАЛ КУКАБАКА ЗАСУДЖАНЫ УЗНОУ

Як падалі з Масквы 22 чырвеня
сёлета заходняя карэспандэнты, бе-
ларускі іншадумец Міхал Кукабака
засуджаны ўзноў на тры гады
зъняволенія за „анты-савецкія па-
клады”. Пра гэта паведамі заход-
ням карэспандэнтам савецкага акадэ-
мік-іншадумец Андрэй Сахараў. Ён
сказаў, што суд над Кукабакам ад-
бываўся ў Магілеве ды што Кукабаку

засудзіл за ягоны нарыс „Жыць-
цё ў Бабруйску” (у Бабруйску М. Кукабака жыў да ягонага арышту
у кастрычніку лягася).

У нарысе „Жыцьцё ў Бабруйску”,
паводле словаў Сахараў, аўтар
крытычна апісвае жыцьцё ў Савецкі
Саюзе заходня-нямецкай радыястан-
цыяй „Дойчэ Вэльле”.

Агенцтва Рэйт

BIELARUS

Byelorussian Newspaper in the Free World

Published monthly by

BYELORUSSIAN-AMERICAN ASSOCIATION, Inc.

Subscription \$ 10.00 yearly.

“БЕЛАРУС” — Газета Беларуса ў Вольным Свєце.
Выходзіць месячна. Рэдагуе Калегія.
Выдае: Беларуска-Амэрыканскія Задзіночанье.
Выпіска за перасылка — 10.00 дал. на год.
Артыкулы, падпісаныя прозывішчам або ініцыяламі аўтара,
можуць змяшчаць пагляды, зь якімі Рэдакцыя не згаджаецца.

XVIII КАНГРЭС БАЗА

Галоўная Управа Беларуска-Амэрыканскага Задзіночання гэтым паведамляе, што чаordenы XVIII Кангрэс БАЗА адбудзеца ў канцытыйдні Дня Працы: у суботу 1-га нядзелью 2-га верасня 1979 году

МАЕ СУСТРЭЧЫ З ДОКТАРАМ ЯНКАМ СТАНКЕВІЧАМ

(НА ТРЭЙЦІЯ УГОДКІ ЯГОНАЕ СЪМЕРЦІ)

Першая мая сустрэча з Доктаром Янкам Станкевічам была ў 1920-ых гадох, калі я яшчэ быў малым хлопцам і вучыўся ў першых клясах г. зв. утраквістычнай (двохмоўнай — польска-беларускай, пазней польская ўлады гэту ўтраквістычнасць зыліківдалі, пакінуўшы беларускую мову адно як адзін з прадметаў) пачатковай школы ў Залесьсі калія Смургояў на Віленшчыне. Беларуская мова была ўведзеная ў гэты школе дзякуючы старанням енага кіраўніка Пётры Зяновіча, шырага беларускага патрэбы. Мне тады трошкі ў руку падручнік беларуское мовы, аўтарам якога быў Янка Станкевіч. Прозывішч гэтае мне тады добра запамяталася.

Праз некалькі гадоў была другая сустрэча. Сын кіраўніка школы, а мой сябрана ў дзіцячых гадоў Аўгэн пад вялікім сакрэтам, просьчы мяне, каб я, барані Бог, аб гэтым нікому не скажаў, паказаў мне шыстак скайго бацькі, у якім мы ўдвух прачытала японскую пісмовую працу, прагледжаную выкладчыкам Янкам Станкевічам. Уніз стала паслаўленая японская рукой, пяцёрка японія подпіс. Бацька майго сябры, а мой першы настаўнік, скончыў перад Першай сусветнай вайной Маладэчынскую расейскую настаўніцкую сэмінарню. Паслья польская бальшавіцкай вайны й Рыскага трактату, альпінішыся пад Польшчай, каб мець права вучыць у школе, мусіў скончыць польскую настаўніцкую курсы (здаецца ў Вільні), на якіх выкладчыкам беларускіх мовы быў Янка Станкевіч. Пётра Зяновіч дзяліў далейшага дасканалення у польской мове быў польскім школы ўладамі паслаў на настаўніцкі курсы ў Каракаў, па сканчэнні якіх выкладчыкам беларускую мову настаўнікам Паллякам, якіх гэныя ўлады плянавалі паслаць на працу ў школах Заходніх Беларусі. Падчас наўмецкай акупациі Беларусі ў Другую сусветную вайну ён быў кіраўніком беларускай сямігадовай пачатковай школы ў Лебедзеве калія Маладэчына (адкуль сам быў родам). Апрача працы ў школе, наўмецкай іншай дзеянасці не праяўляў. Не зважаючы на гэта, падчас масавага тэрору паслья пайторнага прыходу савецкай арміі ў Б. Заходнюю Беларусь быў арыштаваны й закатаўаны на съмерці ў Вялейскай турме падчас допытаў.

Другі мой сябрана ў дзіцячых гадоў Уладзімір Доктараў, таксама вучань Пётры Зяновіча, расказаў мне, што будучы на кірмашы ў Смургонах, бачыў, як Янка Станкевіч, апрануты ў беларуское народнае адзеніне — белую палатняную кашуплю й белыя палатняныя порткі, якія наслілі нашыя сяляне яшчэ перад Першай сусветнай вайной, на рынку й у крамах гутарыў абсалютна з усімі выключна пабеларуску, што яму, съведамаму Беларусу, моцна спадабалася. Мне тады прозывішч Станкевіч — ксёндз Адам Станкевіч, д-р Янка Станкевіч, д-р Станіслаў Станкевіч — асацыявалася зь беларускім нацыянальна-адраджэнскім рухам у Заходній Беларусі з цэнтрам у Вільні. Як ведама, д-р Янка Станкевіч праяўляў ня толькі актыўную пэдагагічную дзеянасць, але таксама культурна-навуковую й грамадзка-палітычную. Быў на толькі выкладчыкам беларускай мовы ў літаратуры ў Віленскай Праваслаўнай Духоўнай Семінарый, лектарам беларускай мовы Віленскага й Варшаўскага ўніверсітэтаў, але я напісаў шэраг навуковых працаў з галіны беларускай мовы ў гісторыі Беларусі. Памятаю ягоныя навуковыя артыкулы з галіны беларускай этнографіі ў польскім часопісе „Справы Народовосці”. Быў найкічнейшым паслом польскага Сойму.

Пры арганізаціі моладзі выдатна памагаючы сп-ні Галіна Русак, Зора Кіпель, Ліза Літаровіч і Надзяя Кудасава, паказам касцюмаў кіравала Люда Русак. Важна азначыць, што ўся падрыхтавальная арганізаційна-блокаўчычная праца для фестываля ў Мідлсексе каледжы вядзенца самой моладзі: яна наведвае зборкі, запаўнене патрабных апекты, аптычальнікі для друку й г. д. Сёлета, як і лястас, праца гэтая вялася Юркам Кіпелем і Натай Русак, дык ім і ўсім іншым узельнікам належыцца за гэта падзяка.

B. K.

Паслья Трэцяга Беларускага Фестываля, што адбыўся ў суботу 19 травеня сёлета, увечары гэтага-ж самага дня адбыўся Эзтэранскі Баль, які быў запланираваны ў студзені 1979 году. Баль быў ладжаны Задзіночаннем Беларуска-Амэрыканскіх Эзтэранаў у Нью Джэрзі.

Не зважаючы на дрэннае надвор'е, Баль адбыўся надзвычай удаля. Калі 8-ай гадзіні вечарам залія Партугальскага Клубу ў Саўт Рыверы пачала, хоць і марудна, на панянца гасцімі. Пунктуальна з 9-ай гадзіні гукі аркестры пад кіраўніцтвам Валодзі Бычкоўскага (выхаванка Беларускай Гімназіі імя Янкі Купалы, што працавала ў Міхельдорфе ў Баварыі ў Заходніх Нямеччыні) беларускай польскай распачалі танцы. На працягу ўсяго вечара гучэлі пераважна беларускі мэлёды, напамінаючы лінію.

Сяргей Пчала

Групай беларускай эміграцыі ў Амэрыцы ёз з гэтай мэтай вёў доўгі час перамовы з прадстаўнікамі БАЗА, але не атрымліўшы падтрыманія з боку „непахісных” сябру сваёй арганізаціі й я бачу, як ён казаў, шырасці з другога боку, зынеахвостіця да далейшай дзеянасці ў якасці старшыні БККА й адыйшоў ад грамадзка-палітычнай пады. Але гэным разам не надоўга. На арганізацыйным сходзе была прынятая напісаная ім Дэкларацыя Беларуска-Амэрыканскага Звязу ў ЗША й ён быў выбраны старшынём новастворанай арганізацыі. Д-р Янка Станкевіч быў вельмі актыўны ў працы гэней арганізацыі. Ен на зладжаных Звязам вечарох у Нью Ёрку прачытал шэраг рефэратаў з гісторыі Беларусі.

У 1963 годзе д-р Янка Станкевіч быў заталіўся думкай выдаць беларускі адрэвуны календар на 1964 год і запрасіў у ініцыятыўную групу (ці „грудок”, як ён называў) апрацаваньня календара 11 асобаў, а ў іхным ліку ўсякай падпісанай. Але бальшыня гэных асобаў не падзялілі ягонага запалу. На першым паседжанні ініцыятыўнай групы, якое адбылося 7 красавіка 1963 году ў залі Беларускага Рэлігійна-Грамадзкага Цэнтра ў Брукліне, прысутнічалі апрача д-ра Янкі Станкевіча, толькі сп. сп. Віктар Чабатарэвіч, Міхась Сенька ѹ ніжэй падпісаны. На наступнае паседжанне, назначанае на 27 красавіка ў тэй-же залі, зъявіўся ўжо толькі дзіве асобы: д-р Янка Станкевіч, які падпісаны. На наступнае паседжанне, назначанае на 27 красавіка ў тэй-же залі, зъявіўся ўжо толькі дзіве асобы: д-р Янка Станкевіч, які падпісаны.

На трэцяе ў апошнія паседжанні, якое адбылося 15 верасня 1963 году ў маім доме ў Саўт Рыверы, апрача нас, зъявіўся яшчэ толькі паста Янка Золак (Антон Даніловіч). Гэта гаворыць аб тым, што не зважаючы на наўмыцьлівіць, выехаўшы тады з Беларусі, д-р Янка Станкевіч, ведамы як беларускі нацыянальны дзеяч і бескампрамісавы антыкамуністы, выратаваўся ад наўхільнага арышту бальшавікамі.

Пазней, падчас наўмецкай акупацыі Беларусі ў Другую сусветную вайну, д-р Янка Станкевіч, жывучы ў Труні, прадпачытуе ў Менску, захаплены думкай заснаванія там беларускі падагагічны інстытут. Барыс Кіт, быў выкладчык матэматыкі ў Віленскай Беларускай Гімназіі, даў мне ўосені 1941 году прачытаць д-ра Станкевіча да яго, у якім ён прапанаваў яму выкладаніе мацэматыку ў гэтым інстытуце. Але згледзанага інстытуту д-ру Янку Станкевічу заснаваць не удалося, бо наўмецкай акупацыйнай ўлады не дала дазволу. Д-р Аркадзій Арохва, які быў тады ў Менску беларускім акруговым міравым судзьдзём, ужо ў Амэрыцы расказаў мне пра характерны эпізод з д-рам Янкам Станкевічам. Вось-ж а-д-р Янка Станкевіч жыў у супольнай кватэры з д-ром Уладзіміром Арохвам у разбуранай стацілі. Немцы зарэвірувалі іхнью кватэру для сябе й загадалі ім выселіцца. Д-р Янка Станкевіч якраз тады пісаў адну з сваіх працаў. Калі Немцы прыйшлі з атакамі, якіх гэтымі кватэрамі заснаваць не удалося, то наўмецкія ўлады не дали дазволу. Д-р Аркадзій Арохва, які быў тады ў Менску беларускім акруговым міравым судзьдзём, ужо ў Амэрыцы заснаваў іншы інстытут. Барыс Кіт, быў выкладчык матэматыкі ў Віленскай Беларускай Гімназіі, даў мене ўосені 1941 году прачытаць д-ра Станкевіча да яго, у якім ён пропанаваў яму выкладаніе мацэматыку ў гэтым інстытуце. Але згледзанага інстытуту д-ру Янку Станкевічу заснаваць не удалося, бо наўмецкай акупацыйнай ўлады не дала дазволу. Д-р Аркадзій Арохва, які быў тады ў Менску беларускім акруговым міравым судзьдзём, ужо ў Амэрыцы заснаваў іншы інстытут. Барыс Кіт, быў выкладчык матэматыкі ў Віленскай Беларускай Гімназіі, даў мене ўосені 1941 году прачытаць д-ра Станкевіча да яго, у якім ён пропанаваў яму выкладаніе мацэматыку ў гэтым інстытуце. Але згледзанага інстытуту д-ру Янку Станкевічу заснаваць не удалося, бо наўмецкай акупацыйнай ўлады не дала дазволу. Д-р Аркадзій Арохва, які быў тады ў Менску беларускім акруговым міравым судзьдзём, ужо ў Амэрыцы заснаваў іншы інстытут. Барыс Кіт, быў выкладчык матэматыкі ў Віленскай Беларускай Гімназіі, даў мене ўосені 1941 году прачытаць д-ра Станкевіча да яго, у якім ён пропанаваў яму выкладаніе мацэматыку ў гэтым інстытуце. Але згледзанага інстытуту д-ру Янку Станкевічу заснаваць не удалося, бо наўмецкай акупацыйнай ўлады не дала дазволу. Д-р Аркадзій Арохва, які быў тады ў Менску беларускім акруговым міравым судзьдзём, ужо ў Амэрыцы заснаваў іншы інстытут. Барыс Кіт, быў выкладчык матэматыкі ў Віленскай Беларускай Гімназіі, даў мене ўосені 1941 году прачытаць д-ра Станкевіча да яго, у якім ён пропанаваў яму выкладаніе мацэматыку ў гэтым інстытуце. Але згледзанага інстытуту д-ру Янку Станкевічу заснаваць не удалося, бо наўмецкай акупацыйнай ўлады не дала дазволу. Д-р Аркадзій Арохва, які быў тады ў Менску беларускім акруговым міравым судзьдзём, ужо ў Амэрыцы заснаваў іншы інстытут. Барыс Кіт, быў выкладчык матэматыкі ў Віленскай Беларускай Гімназіі, даў мене ўосені 1941 году прачытаць д-ра Станкевіча да яго, у якім ён пропанаваў яму выкладаніе мацэматыку ў гэтым інстытуце. Але згледзанага інстытуту д-ру Янку Станкевічу заснаваць не удалося, бо наўмецкай акупацыйнай ўлады не дала дазволу. Д-р Аркадзій Арохва, які быў тады ў Менску беларускім акруговым міравым судзьдзём, ужо ў Амэрыцы заснаваў іншы інстытут. Барыс Кіт, быў выкладчык матэматыкі ў Віленскай Беларускай Гімназіі, даў мене ўосені 1941 году прачытаць д-ра Станкевіча да яго, у якім ён пропанаваў яму выкладаніе мацэматыку ў гэтым інстытуце. Але згледзанага інстытуту д-ру Янку Станкевічу заснаваць не удалося, бо наўмецкай акупацыйнай ўлады не дала дазволу. Д-р Аркадзій Арохва, які быў тады ў Менску беларускім акруговым міравым судзьдзём, ужо ў Амэрыцы заснаваў іншы інстытут. Барыс Кіт, быў выкладчык матэматыкі ў Віленскай Беларускай Гімназіі, даў мене ўосені 1941 году прачытаць д-ра Станкевіча да яго, у якім ён пропанаваў яму выкладаніе мацэматыку ў гэтым інстытуце. Але згледзанага інстытуту д-ру Янку Станкевічу заснаваць не удалося, бо наўмецкай акупацыйнай ўлады не дала дазволу. Д-р Аркадзій Арохва, які быў тады ў Менску беларускім акруговым міравым судзьдзём, ужо ў Амэрыцы заснаваў іншы інстытут. Барыс Кіт, быў выкладчык матэматыкі ў Віленскай Беларускай Гімназіі, даў мене ўосені 1941 году прачытаць д-ра Станкевіча да яго, у якім ён пропанаваў яму выкладаніе мацэматыку ў гэтым інстытуце. Але згледзанага інстытуту д-ру Янку Станкевічу заснаваць не удалося, бо наўмецкай акупацыйнай ўлады не дала дазволу. Д-р Аркадзій Арохва, які быў тады ў Менску беларускім акруговым міравым судзьдзём, ужо ў Амэрыцы заснаваў іншы інстытут. Барыс Кіт, быў выкладчык матэматыкі ў Віленскай Беларускай Гімназіі, даў мене ўосені 1941 году прачытаць д-ра Станкевіча да яго, у якім ён пропанаваў яму выкладаніе мацэматыку ў гэтым інстытуце. Але згледзанага інстытуту д-ру Янку Станкевічу заснаваць не удалося, бо наўмецкай акупацыйнай ўлады не дала дазволу. Д-р Аркадзій Арохва, які быў тады ў Менску беларускім акруговым міравым судзьдзём, ужо ў Амэрыцы заснаваў іншы інстытут. Барыс Кіт, быў выкладчык матэматыкі ў Віленскай Беларускай Гімназіі, даў мене ўосені 1941 году прачытаць д-ра Станкевіча да яго, у як

БЕЛАРУСЫ У АТАУСКІМ ФЭСТЫВАЛІ

Гаспадары Беларускага Павільёну:
Д-р Янка Кухарчык і Юліянка Грышук.
Усе фотаздымкі аўтара гэтага артыкулу

У чацвер 31 траўня пападуні Генэральны Губэрнатар Канады Эд Шрэйер (Канада фармалія ёсьць каралеўствам з брытанскай каралевай на чале, а Генэральны Губэрнатар Канады зьяўляецца на меснікам каралевы) у прысутнасці дыпламатычнага корпусу, шматлікіх гасцей і прадстаўнікоў прэсы, радыя й тэлебачаныня афіцыяльнай адбыўкі першы ў Атаве „Фэстываль Бацькаўшчынаў” (Home-lands/Les Patries).

Фэстываль быў арганізаваны Ашаўскай Радай Народнага Мастацтва, сябрамі якой ёсьць арганізацыі многіх нацыянальных груп, у тым

ліку ѹ Беларусы. У Фэстывалі прыймалі ўдзел дванаццаць трох нацыянальнасці. Мэта Фэстывалю — устанавіць каналы між шматкультурнай спадчынай Канады й творчым мастацтвам, каб узбагаціць плынь канадыйскага культурнага жыцця, стымулюючы адначасна ўзаемадачыненне між рознымі этнокультурнымі групамі канадыйскай стаўліцы.

Для публікі Фэстываль быў адчынены толькі на другі дзень — у пятніцу 1-га чырвена і 6-ай гадзіні вечарам. Трынадцён тэлебачаныня да першай гадзіны рабіць дзеяніе ѹ нядзелю 3-га

чырвена а 8-ай гадзіне вечарам. Фэстываль адбываўся ў цэнтры канадской сталіцы Лінсдейн Парку, дзе звычайна ладзяцца розныя выстаўкі й спартовыя спаборніцтвы нацыянальнага й міжнароднага характару.

Фэстываль складаўся з трох частак: нацыянальных павільёнаў, дзе былі зладжаныя выстаўкі народнага мастацтва або харэктэрных вырабаў дадзенай нацыянальнасці груп; выступленні танцевальных, вакальных ды музичных ансамблей; і нацыянальных кухняў-рэстараанаў.

Нацыянальныя павільёны былі зладжаны ў будынку МкЭлрой, здольным памяшчыць дзяўзе тысячу наведальнікаў. Кажны з павільёнаў здаймаў плошчу ад сарака да ста квадратных метраў (ад 400 да 1.000 квадратных футаў). Кухні-рэстарааны знаходзіліся ў суседнім будынку. Там была сцэна з плошчай перад ёю, прызначанай для танцаў. Насупраць і з баку стаялі столікі на 1.300 асобаў, а далей, у форме падковы памяшчаліся нацыянальныя кухні. Другая сцэна, большая, была пабудавана пад адкрытым небам. На адбядзюю сцэнах праз увеселі час бясплатнай чаргаваліся выступленні артыстычных ансамблей і індывідуальных артыстычных розных нацыянальнасцяў. У парадкаваным часе й вечарам на сцэне гуртавала вакол сябе прынамсі па дзяўзе тысячи глядачоў. За два дні ѹ адзін вечар трыманыя Фэстывалю яго наведала 55.000 асобаў.

Беларусы прыймалі поўны ўдзел у Фэстывалі: меў свой павільён, артыстычную праграму й кухні-рэстараан.

Беларускасць сваю здабывалася Алеся доўга ѹ упорыста. Яна блізу дзесяць год наведвала беларускую школу ў Брукліне, а ў яе настаўнікамі былі сп. сп. Юрка Станкевіч, Антон Шукелойць, сп.-ня Зіна Станкевіч ды праз даўгі час сп.-ня Натальля Орса.

У дадатак да школы, Алеся стала займалася із сваімі бабкамі. Яна прыймала актыўны ўдзел бадайшто ўсіх беларускіх маладзежных імпразах, што дзялоў было ў лягеры Бэлэйр-Менску, дапамагала ў Караване ў Таронце ѹ на фэстывалі ў Атаве, бывала частай госьціць у Клубленьдзе.

Апрача гэтага, Алеся пісала ў часопісе „Беларуская Моладзь” і англамоўным „Гэрыгадж Рэвю”, часамі ѹ ў „Беларусе” давала матэрыялы з хронікі маладзежнага жыцця.

Але найбольш яна пісала ў прынстанскай штодзённай студэнцкай газэце, у якой была яна спачатку спартовай карэспандэнткай, а потым адказнай за асноўныя артыкулы, што друкаваліся дзвойчы на тыдзень. Яна была кіраўнічкай Аддзелу Арганізацыі Беларуска-Амерыканскай Моладзі ў Нью Джэрзі, арганізоўвала лекцыі, танцавала ў танцевальнай групе „Васілёк”, бадай штотыдзённа ўдзельнічала на роўніцы ў Брукліне. Алеся зьяўляецца сябрам Рэдакцыйнае Калегі часопісу „Беларуская Моладзь” ды ўваходзіць у склад Галоўнай Управы Арганізацыі Беларуска-Амерыканскай Моладзі.

Сваю дыпломную працу Алеся пісала пад кіраўніцтвам ведамага амэрыканскага гісторыка прафесара Цырыла Блока, які, ацініваючы працу, выдатнай адзнакай, даў гэткі пісъмовы каментар: „Гэты манускіпт — важны ўклад у вывучэнне тэм на базе новых архіўных матэрыялаў”. Значную частку свае працы Алеся Кіпель пісала ў Інстытуце Імія Гувэрна ў Каліфорніі, атрымала ў гэта накіраваныне ѹ стыпендыю ад Прынстанскага ўніверситету.

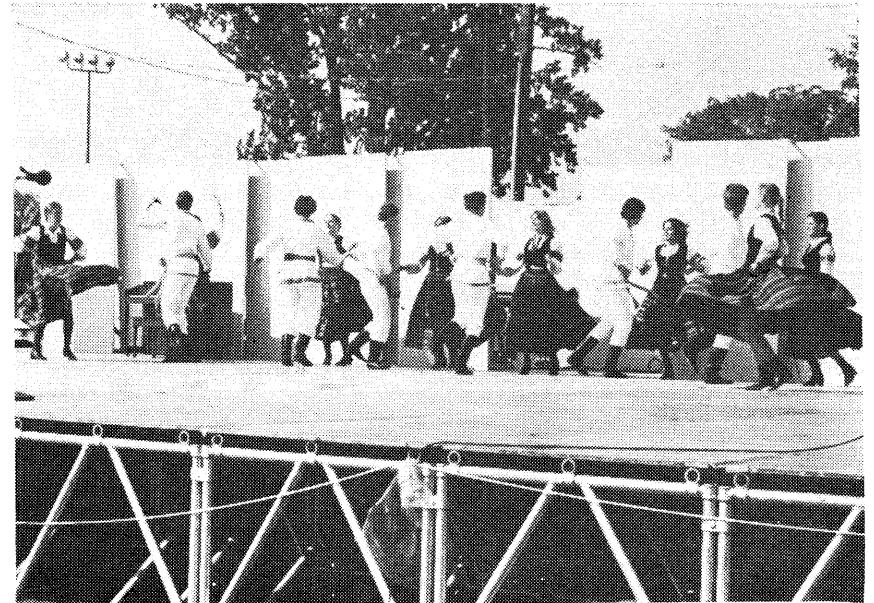
Неаднойчы казала Алеся: „Я мею добрыя шансы папасть ў Прынстанскі ўніверситет. Дзесяць год я была наперадзе клясы ѹ першай скончыла сярдннюю школу, была актыўная ѹ студэнцкім жыццем, у сквойкім руху я праішла ўсе ста-

Беларускі народны танец „Бульба” танцевальны группы „Васілёк” пад кіраўніцтвам д-ра Алы Орса-Рамана з Нью Ёрку.

Танцевальная группа „Лявоніха” выконвае „Польку-Янку”

Танцевальная группа „Васілёк” выконвае танец „Пераплёт”

Гордые нашчадкі Рагнеды на атаўскай сцэне (Ната Русак, Марыя Бойчук, Галіна Сільвановіч і Ірана Сільвановіч) танцевальная группы „Васілёк”

**“БЕЛАРУС” — ЗАПРАУДНЫ ГОЛАС
ГРАМАДЗКАСЦІ. ДЫК І ГРАМАДЗКАСЦЬ
ПАВІННА ДаЦЬ ЯМУ НАЛЕЖНАЕ
ПАДТРЫМАНЬНЕ!**

(Заканчэнне на 4-ай бач.)

ШТО ЧУВАЦЬ?

На агульным гадавым сходзе арганізацыі Ellis Island Restoration Commission, Inc., 18 чырвень ў Нью-Ёрку, д-р Вітаўт Кіпель і прыяцель Беларусаў сп. Фрэдэрык Вэк, дырэктар культурнага фонду Цэнтру Мастацтва штату Нью-Джэрзі, былі выбраныя ў склад рады дырэктароў гэтае арганізацыі. Гэтая арганізацыя, як паведамлялася ў „Беларусе” раней, працуе над праектам ператварэння г. зв. Востраву Сылёзаў (праз які, дарэчы, прыехала ў Амэрыку некалькі сотняў тысячай імігрантаў з Беларусі) у музей і цэнтр дасьледвання іміграціі.

23 чырвень сёлета на другім гадавым балі этнічнае моладзі гораду Джэрзі Сіті, штат Нью-Джэрзі, была адзначана ў дзейнасць беларускай моладзі штату ў галіне працавання беларускай культуры.

Папулярны амэрыканскі часопіс „Нашэнэл Джэографік” за чырвень сёлета змесьціў вялікі ілюстраваны артыкул пра побыт дванаццацёх маладых Амэрыканцаў, спэцыялістых сельскай гаспадаркі, у Саўецкім Саюзе, дзе яны найблізчы часу правялі на Беларусі. У вартыкуле цікава апісваецца праца ў штадзённы быт на Беларусі ды не-каторыя звязкі беларускага жыхарства.

„Выдатныя людзі Беларускага Народу” — альбом патрэтаў у ва-працеваніі ў выданні Міколы Прускага ў Дэтройце. У альбоме фармату машынапісане палеры зъмешчаныя чорна-белыя рэпрадукцыі патрэтаў: вялікага князя Вітаўта, Францышка Скарыны, Васіля Цяпінскага, Кастуся Каліноўскага, Вінцава Дуніна-Марцінкевіча, Францышака Багушэвіча, Алёйзы Цёткі, Максіма Багдановіча, Якуба Коласа, Янкі Купалы.

Прадстаўнікі беларускіх арганізацій бяруць сёлета актыўны ўдзел у вадзінчаныні ў Вашынгтоне 20-х угодкаў ад прыняцця Кангрэсам ЗША пастановы ўшаноўваць штагоду тройці тыдзені ліпеня, як Тыдзень паняволеных народаў.

„Бохым Шляхам” № 150 (1979 г.) зъмішчает, разам зь іншымі маттарыямі, арт. біскупа С. Сіповіча „Тры Папы”; біяграфіі-інкаліпты „Айцец Янка Тарасевіч”, „Прапалат Пётр Татарыновіч”, „Святой памяці а. Язэп Германовіч”; арт. А. Калубовіча „Арысты, арысты...”; інфармацію пра пяты ё ўшэстві зъезды беларускіх каталіцкіх сьвятароў у Рыме; хроніку зь беларускага жыцця; рэцензію на книгу ў ангельскай мове праф. Арнольда МакМіліна „Гісторыя беларуское-

литаратуры ад ейнага пачатку да сучаснасці”. Балышыня матарыялу быагата ілюстраваная.

Апісаныне архіваў Беларусі становіць частку вялікае працы др. Патрыши Кэнэды-Грымстэд з Гарвардскага ўніверсітэту. Праца гэта — гэта апісаныне — на мікрокартках — больш як рэдкіх архіўных калекцыяў Эстоніі, Латвіі, Літвы ў Беларусі. Эта другая частка сёрыі „Архіўныя і рукапісныя калекцыі ў СССР”. У другой частцы др. П. Кэнэды-Грымстэд дае дакладнае апісаныне архіваў сучасных 15-х установаў ў Эстоніі, 14-х у Латвії, 16-х у Літве ў 25-х на Беларусі. Па інфармацію трэба зверацца на адрэс: Inter Documentation Company AG, Poststrasse 14, 6300 Zug-Switzerland.

Абмерканьне ў Маскве „Гісторыя” беларуское ў літоўскай літаратуре задакумэнтаванае ў маскоўскім часопісе „Вопросы литературы” (№ 3, 1979, бр. 55-123). „Гісторыя” абедзівуюць літаратуру ў вышлі ў 1977 годзе паразайскую ў калектыўным апрацаўваныні. Сямнаццаць спэцыялістых, што звязалі ўзялі ўдзел у вабмерканьні, далі, агульныя бяруць, дадатную ацэнку абедзівым працам.

„Царкоўны Пасланец” паразвільнае рады БАПЦ катэдральнага сабору сьв. Кірылы Тураўскага ў Брукліне за 10 чырвень сёлета зъмісціў матарыялы: „Сёмуха”; „Бацькаў Дзень”, „Новы сейбіт на Божай ніве” (пра высыячэнне ў дыяканаў інж. Янкі К. Бруцкага); „Вялікодны ахвяры”; календар багаслужбай у летнія нядзелі; хроніку з рэлігійнага ў культурнага жыцця.

У сёрыі „Беларускі царкоўны сьеўнік” у Лёндане (выдавецтва Беларускес Бібліятэкі імя Ф. Скарыны) выйшлі асобнымі адбіткамі ноты ў тэкст „Достойна ёсть” (музыка Міколы Равенскага) і „Херувік” (слуцкі напеў, гарманізация Міколы Куліковіча).

У нядзельным дадатку да газеты „Нью-Ёрк Таймс” „НЕТ Магазын” за 10 чырвень сёлета, у артыкуле карэспандэнта гэтае газэты Крэйга Ўітна разглядаюцца кандидатуры вяс�мёх магчымых наступнікаў хворага Леаніда Брэжнева. Сярод іх згадаваецца таксама Пётра Машэра, першы сакратар ЦК кампарты Беларусі. Пра 61-гадовага П. Машэрава — „сыцюдзёнага Еларуса” — сказана, што яму, каб заняць месца Брэжнева, давядзецца перамагчы „нявігоду ягонае нацыянальнасці”.

ЭУРАПЕЙСКІ КАНГРЭС У ВІСБАДЭНЕ

Ад 27 да 29 красавіка сёлета ў Вісбадэне, Захоўная Нямеччына, адбыўся Эўрапейскі Кангрэс Панэўрапейскай Вуніі, зарганізаваны ўдзельнікамі Нямечкім Сектарам. У працах Кангрэсу прыймалі ўдзел выдатныя палітычныя, вайсковыя, культурныя, сацыяльна-грамдзкія ў рэлігійныя дзеячы хрысьціянскай Эўропы, парламэнтарысты, прадстаўнікі тэлевізіі ў прэсы. У Кангрэсе прыймалі ўдзел і Беларусы ў вабах сп. Д. Касмовіча і сп. Н. Касмовіча. У сувязі з першымі выбарамі ў Эўрапейскі Парламант, якому народы вольнай Эўропы хотуюць надаць асабіўны кампетэнтны, Кангрэс праходзіў пад лёзунгам: „Вызначэнне формы будучай Эўропы”.

Праца Кангрэсу праходзіла ў трох камісіях і пленарных паседжаніях. Першая камісія разглядала асноўны зъмест Эўрапейскай Канстытуцыі, другая — стратэгічнае значаныне паўдзённай Афрыкі для абароны Эўропы, трэцяя — народы народы паняволены на гэты Кангрэс з Беларусі сваіх вольных прадстаўнікоў. Аднак ягоным (г. зн. Касмовічам) абавязкам, як вольнага Беларуса ў Эўропе, выказаўся жаданы беларускага народа ў пытаныні будучыні задзіночай і вольнай Эўропы. Народ наш, — праягваў ён, — зъяўляеца сябрам Арганізацыі Задзіночаных Нацыяў, хоць і я мае цяпер у гэ-

Эўропе народы згубяць свою нацыянальную існасць. Агульна падчырквалася таксама, што асноўныя права чалавека могуць ушаноўвацца толькі там, дзе ўшаноўваюцца ў правы нацыі. А дзеля гэтага ўсе народы гісторычнай Эўропы павінны быць вольнымі, самавызначанымі і задзіночанымі ў ваднай вялікай хрысьціянскай Эўропе.

Камунізм зъяўляеца прыкрыўкай для маскоўскай экспансіі. Правамоўцы зазначалі, што яшчэ перад намі шмат працы, пакуль народы гэтай часткі зямнай кулі будуть згодна між сабой супрацоўнічаць для супольнае мэты. А таму трэба раней пабудаваць монды фундамант для запраўданага ё спраўдлівага адзінства ўсіх народаў Эўропы.

Беларускія прадстаўнікі прыймалі ўдзел у першай і другой камісіях Кангрэсу. Ад беларускага ўсіх паняволеных Масквой народаў прыяўляў Кангрэс сп. Д. Касмовіч. У сваёй праце ён зазначаў, што беларускі народ цяпер паняволены і я мае магчымасць выслучаць на гэты Кангрэс з Беларусі сваіх вольных прадстаўнікоў. Аднак ягоным (г. зн. Касмовічам) абавязкам, як вольнага Беларуса ў Эўропе, выказаўся жаданы беларускага народа ў пытаныні будучыні задзіночай і вольнай Эўропы. Народ наш, — праягваў ён, — зъяўляеца сябрам Арганізацыі Задзіночаных Нацыяў, хоць і я мае цяпер у гэ-

ФОНД ВЫДАНЬНЯ КНІГІ Н. АРСЕНЬНЕВАЙ

На конта Фонду Выданьня Кнігі Н. Арсеньневай „Між берагамі”, да сумы паводле стану на 1. 5. 1979 г. (глазі „Беларус”, № 265, б. 6), дайшлі яшчэ ахвяры: Л. Асадчая 20 дал.; П. Драздоўскі 25; д-р

Управа Беларускага Інстытуту Навукі і Мастацтва

Я. Скурат 15; П. і Л. Урбан 100. Да 1. 7. 1979 г. на конта Фонду сабрана, разам з працэнтамі, 6,031.94 доляр.

ТРЫЩАЦЬ ПЯТЫЯ УГОДКІ БЕЛАРУСКАЙ КРАЕВАЙ АБАРОНЫ І СКЛІКАНЬНЯ ДРУГОГА КАНГРЭСУ

Беларускі Цэнтральны Камітэт у Вікторы (Аўстралія) 1-га ліпеня сёлета адзначыў ў Беларускім Доме ў Мэльбурне трыщаць пятыя угодкі паклікання Беларускай Краеўской Абароны і склікання Другога Кангрэсу. Афіцыйная частка урачыстасці распачалася прывітальнай прамовай старшыні Беларускага Цэнтральнага Камітэту ў Вікторы сп-ні Э. Яцкевіч. Яна, між іншымі, успомніла аб іншых беларускіх збройных адзінках (чыгуначная ахова, паліцыя, Наваградзкі эскадрон), якія згулялі не малую ролю ў арганізацыі Беларускай Краеўской Абароны і пазнейшай 30-ай Беларускай Дызвізіі пры нямецкіх збройных сілах. У канцы прафэрэнтнай прачытала сыль мэльбурнскіх б. жаўтэраў БКА ў паліцыі, якія на векі адышлі ад нас, ды запрапанавала ўшанаваць іхнюю памяць, як і памяць наагул усіх тых, што загінулі ў змаганьні за волю Бацькоўшчыны, хвілінай цішыні ўстановынем.

У мастацкай частцы Беларускі Мяшаны Хор пад кірауніцтвам сп-ні Э. Яцкевіч прапяяў наступныя песні: 1. „Ідуць жаўнеры Беларусы”, 2. „У гушчарах, затканных імлюю”, 3. „Злялі дубочак”, 4. „У саду гуляла”, 5. „Бывай, мой родны кут і звяз”, 6. „Вера Багдановіч” сп-ні Вера Багдановіч прапяяла нязвычайна ўдала солё „Ты ўспоміні ўсё тяля падзеі, якія выклікалі, згодна з апініяй рэфэрэнта, патрэбу склікання Другога Кангрэсу.

Зъмістоўны рэфэрэнт абліківіднай арганізацыі БКА прачытала сп-ні Э. Яцкевіч. Яна, між іншымі, успомніла аб іншых беларускіх збройных адзінках (чыгуначная ахова, паліцыя, Наваградзкі эскадрон), якія згулялі не малую ролю ў арганізацыі Беларускай Краеўской Абароны і пазнейшай 30-ай Беларускай Дызвізіі пры нямецкіх збройных сілах. У канцы прафэрэнтнай прачытала сыль мэльбурнскіх б. жаўтэраў БКА ў паліцыі, якія на векі адышлі ад нас, ды запрапанавала ўшанаваць іхнюю памяць, як і памяць наагул усіх тых, што загінулі ў змаганьні за волю Бацькоўшчыны, хвілінай цішыні ўстановынем.

Святкаваньне закончылася агульным прафяльніем нашага нацыянальнага гімну „Мы выйдзем шчыльнымі радамі!”. Традыцыйны сяброўскі вечар пасля афіцыйнага святкавання, як звычайні, прайшоў вельмі добра, як і ўсё гэта было доказам, што Беларускіх песьні, дэкламациі, гутаркі, шырая сяброўская атмасфера — усё гэта было доказам, што Беларускі Дом у Мэльбурні павінен быў бы выкарыстоўвацца часцей, а якія два-три разы ў год, як дагэтуль.

А. К-а

НА ВЫДАВЕЦКІ ФОНД „БЕЛАРУСА”

За папярэдні пэрыяд (у чырвенні 1979) паставілі ў касу нашага гаёзіца падзілка ў наступныя гады:

І. ЗША:

А. Прыслана беспасярэдні ў Рэдакцыю:
1. Сп-ні Лёнгіна Ерылеўская \$ 25.00
2. В. і М. М. 25.00
3. К. Загонак 20.00

Разам: \$ 70.00

Б. Заплачана прадстаўніку „Беларуса” ў Нью-Джэрзі сп. Брайніславу Даніловічу:

1. Я. Падарожны \$ 40.00
2. К. Жыхар 20.00
3. А. Шастак 20.00
4. А. Койка 15.00
5. П. Талмачавец 12.00
6. А. Губарт 10.00
7. Т. Супрун 10.00
8. П. Орса 10.00
9. А. Ебец 10.00
10. Я. Валодзька 10.00
11. М. Войтана 10.00
12. Я. Кузьменка 10.00
13. Д. Галубовіч 10.00
14. Л. Ясеновіч 10.00
15. Я. Цыган 10.00
16. К. Ворт 10.00
17. Ф. Беразоўскі 10.00
18. В. Пеляса 10.00
19. А. Кузьміч 10.00
20. А. Занковіч 10.00
21. Л. Шурак 10.00
22. Б. Букатка 10.00
23. Я. Літвіненка 5.00
24. П. Ш. 2.00

Разам: \$ 284.00

П. БЭЛЬГІЯ:

Сп. Пётра Барысік ад Беларуса ў Бэльгіі \$ 61.87